

Inhoudsopgave

- 3 Hoe werkt ustekinumab?
- 3 Voor welke aandoeningen gebruik je ustekinumab?
- 3 Hoe moet ik het gebruiken?
- 3 Hoe bewaar ik ustekinumab?
- 3 Welke bijwerkingen kan ik krijgen?
- 4 Zijn er controles nodig als ik ustekinumab gebruik?
- 4 Kan ik ustekinumab gebruiken met andere medicijnen?
- 4 Wat moet ik nog meer weten?
- 5 Meer informatie of vragen?

Disclaimer

Aan deze folder kun je geen rechten ontlennen. Controleer het altijd met de tekst in de bijsluiter die je bij je medicijn hebt gekregen. Neem bij vragen of onduidelijkheden over het medicijn contact op met je behandelend arts.

Hoe werkt ustekinumab?

Als je een vorm van ontstekingsreuma hebt, is er een fout in je afweersysteem (immuunsysteem) ontstaan. Je afweersysteem is ontregeld en slaat als het ware 'op hol'. Je lichaam denkt dat goede (lichaamseigen) cellen kwade indringers zijn en je afweersysteem wil die indringers verdrijven. Hierdoor komen bepaalde stoffen vrij waardoor ontstekingen ontstaan in gewrichten, pezen, spieren of organen. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij reumatische aandoeningen zijn dit vaak de gewrichten, soms komen ook koorts of huidafwijkingen voor.

Ustekinumab is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt. Dit medicijn remt een bepaald ontstekingseiwit (IL-12 en IL23). Hierdoor vermindert de pijn, zwelling en stijfheid van je gewrichten waardoor er op langere termijn minder kans op gewrichtsschade is. De werking van ustekinumab treedt op na ongeveer 12 weken. Soms duurt het echter langer en bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

Voor welke aandoeningen gebruik je ustekinumab?

Je arts schrijft je ustekinumab voor als je een auto-immuunaandoening hebt zoals artritis psoriatica en psoriasis.

Hoe moet ik het gebruiken?

Ustekinumab gebruik je via een onderhuidse (subcutane) injectie. Je kunt jezelf injecteren. Je krijgt een uitleg hoe je dit het beste zelf kan doen op de polikliniek reumatologie of bij de apotheek. Als je het vervelend vindt om jezelf een injectie te geven vraag dan een familielid of andere bekende dit bij je te doen. Hij of zij krijgt dan ook instructie.

De gebruikelijke dosering van ustekinumab via een onderhuidse injectie is 1 maal per 12 weken op een

vaste dag 45 mg. Soms krijg je bij het begin van de behandeling de eerste twee injecties met een tussenpoos van 4 weken toegediend.

Als je aandoening rustig is, zal je arts samen met je bespreken om de dosering te verlagen en als het kan ustekinumab zelfs te stoppen.

Hoe bewaar ik ustekinumab?

Ustekinumab bewaar je in de koelkast bij een temperatuur tussen de 2°C en 8°C. Haal de injectiespuit 30 minuten voor toediening uit de koelkast om op kamertemperatuur te laten komen.

Welke bijwerkingen kan ik krijgen?

De apotheker geeft je altijd een bijsluiter mee. Lees deze bijsluiter goed. Je leest in de bijsluiter een uitgebreid overzicht van alle bijwerkingen die kunnen voorkomen, van zeer vaak tot zeer zelden. Het is mogelijk dat je een bijwerking krijgt, maar dat hoeft niet.

Hieronder lees je welke belangrijke bijwerkingen kunnen voorkomen bij ustekinumab gebruikers:

- Klachten van de huid op de plaats waar de injectie of het infuus wordt toegediend. Denk aan roodheid, zwelling, jeuk, blauwe plekken of pijn. Dit is vrijwel altijd mild en vermindert meestal in de loop van de behandeling.
- Infecties: je kunt makkelijker een infectie krijgen en soms verlopen infecties ook heftiger. Denk aan verkoudheden en keelpijn. Dit komt doordat ustekinumab de werking van specifieke cellen of eiwitten in je afweersysteem remt. Hierdoor wordt ook jouw afweer tegen infecties geremd. Als je een gewone verkoudheid hebt zonder koorts, dan kun je ustekinumab gewoon door blijven gebruiken. Als je een infectie met koorts hebt, of je ziek voelt mag je meestal (tijdelijk) geen ustekinumab gebruiken. Koorts is vaak een teken van een infectie of ontsteking in je lichaam. Neem dan altijd contact op met je reumatoloog, reumaverpleegkundige of huisarts.

- Duizeligheid
- Hoofdpijn
- Vermoeidheid
- Spierpijn of rugpijn
- Misselijkheid
- Diarree
- Allergische reacties: wanneer je overgevoelig bent voor ustekinumab kun je een allergische reactie krijgen. Denk aan huidafwijkingen, koorts of benauwdheid. Neem dan zo snel mogelijk contact op met je huisarts, reumaverpleegkundige en/of behandelaar.

Zijn er controles nodig als ik ustekinumab gebruik?

Voordat je begint met ustekinumab wordt er eerst gekeken of je geen (sluimerende) infectie onder de leden hebt. Denk aan tuberculose (TBC) of een leverontsteking (hepatitis). Om tuberculose uit te sluiten krijg je eventueel een Mantoux-test en/of een bloedonderzoek en een röntgenfoto van de longen.

Soms is een bepaalde inenting (vaccinatie) voor het starten met ustekinumab nodig. Je arts bespreekt dit met je.

Kan ik ustekinumab gebruiken met andere medicijnen?

Ustekinumab gebruik je bij artritis psoriatica bij voorkeur in combinatie met methotrexaat of een ander reumaremmend medicijn. Deze combinatie is doorgaans effectiever. Ustekinumab kan je – voor zover bekend – veilig gebruiken naast andere geneesmiddelen. Het is verstandig altijd aan je arts en je apotheker te vertellen welke medicijnen je gebruikt of als er iets aan je medicijngebruik verandert.

Wat moet ik nog meer weten?

Alcohol Er is geen bezwaar als je (matig) alcohol gebruikt tijdens behandeling met ustekinumab.

Autorijden Er is geen bezwaar tegen autorijden, fietsen, besturen van een scootmobiel of machine tijdens gebruik van ustekinumab.

Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen Ga je naar de tandarts voor een ingreep of word je geopereerd? Geef dan aan dat je ustekinumab gebruikt omdat er misschien een verhoogd risico op infecties is na een operatie. Overleg met je behandelaar of het nodig is ustekinumab tijdelijk te stoppen. Wij adviseren om je (tand)arts op de hoogte te brengen dat je ustekinumab gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen.

Reizen Als je op reis gaat, neem dan ustekinumab gekoeld in een koeltasje mee in je handbagage. Bewaar de ustekinumab op je verblijfadres zoals thuis, dus in de koelkast bij een temperatuur van 2-8°C.

Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een actueel overzicht van je medicijnen mee te nemen, het medicijnpaspoort. Daarin staat dat je ustekinumab met bijbehorende injectiespuiten vanwege medische noodzaak gebruikt. Dit paspoort kun je krijgen bij je apotheek of eventueel bij je behandelaar.

Vaccinaties Als je begint met ustekinumab zal je behandelend arts je waarschijnlijk aanraden om een jaarlijkse griepvaccinatie te nemen omdat je door ustekinumab kwetsbaarder bent voor infecties zoals de griep.

Heb je een andere vaccinatie dan de griep nodig? Overleg dan altijd van tevoren met je specialist, apotheker of huisarts.

Heb je plannen om in de (nabije) toekomst een verre reis te maken? Als je op reis gaat heb je soms een inenting nodig. Gebruik je ustekinumab dan is een inenting met een levend vaccin af te raden. Denk aan het bof-mazelen-rode hond- (BMR), gele koorts- of poliovaccin. Overleg met je arts wanneer voor jou het beste moment is om je te laten vaccineren/inenten.

Eventueel moet je dan (tijdelijk) stoppen met je medicatie. Het is verstandig dit ruim van te voren te regelen.

Bespreek ook het risico op tbc-besmetting met je reumatoloog of de GGD-arts van het reizigersspreekuur voordat je naar verre landen reist.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding Heb je een kinderwens of ben je (onverwacht) zwanger, vertel dit dan aan je arts. Je arts zal dan samen met jou beslissen wat je het beste aan je medicijngebruik kan veranderen als dat nodig is.

Het is niet bekend of ustekinumab invloed heeft op de vruchtbaarheid.

Er is weinig informatie over de effecten van ustekinumab tijdens zwangerschap. Vermijd daarom het gebruik van ustekinumab tijdens de zwangerschap.

Het is niet bekend of dit geneesmiddel in de moedermelk overgaat. Overleg met de arts of je ustekinumab kan doorgebruiken als je borstvoeding geeft.

Meer informatie of vragen?

Als je nog vragen hebt, stel ze dan gerust aan je reumatoloog, reumaverpleegkundige of apotheker.

Colofon

De teksten in deze medicatiefolder zijn tot stand gekomen in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie (NVR), reumatologie netwerk Zuid-Oost Nederland en ReumaNederland.

ReumaNederland

Postbus 59091
1040 KB Amsterdam

t 020 589 64 64

info@reumanederland.nl
www.reumanederland.nl
 Facebook.com/reumanederland

augustus 2022

Copyright

Informatie uit deze folder hergebruiken/delen is toegestaan mits de bron (ReumaNederland) wordt genoemd.